

Oponentský posudek diplomové práce

Téma práce: „Poselství knihy Ageus“
Autor práce: Jiří Holý
Vedoucí práce: doc. Mgr. Jiří Beneš Th.D.
Oponentka: ThDr. Marie Roubalová Th.D.

Téma a formální náležitosti práce:

Autor si pro svou diplomovou práci zvolil téma „Poselství knihy Ageus“, ke kterému přistupuje velmi zodpovědně a s velkým osobním zaujetím pro Boží výroky uvedené v této biblické knize.

Předložená práce splňuje formální požadavky kladené na diplomové práce. Obsahuje: titulní list, poděkování vedoucímu práce, čestné prohlášení autora, anotaci a klíčová slova v českém i anglickém jazyce, obsah, seznam zkratk, seznam použité literatury (členěný na prameny, sekundární literaturu, slovníky a elektronické zdroje), poznámkový aparát a resumé.

Struktura, obsah, způsob zpracování a hodnocení práce:

Práce obsahuje čtyři základní kapitoly. V úvodu, který jim předchází, jsou autorem stručně popsány východiska, metody a cíle práce. V jednotlivých kapitolách se pak autor věnuje exegezi knihy Ageus v Tanachu (1. kapitola) a v Septuagintě (2. kapitola), jejich komparaci (3. kapitola). Poslední (4. kapitola) zkoumá způsob interpretace knihy Ageus ve vybraných komentářích, které částečně kriticky hodnotí.

V prvních dvou kapitolách autor práce po verších překládá (z primárních pramenů) a vykládá text zkoumané knihy. Členění těchto kapitol kopíruje rozdělení knihy Ageus (na kapitoly a verše) a již z tohoto důvodu je jejich struktura logická a přehledná. Vzhledem k tomu, že jednotlivé verše zkoumané knihy někdy netvoří ani jednu celou větu, je zejména v těchto případech materiál v diplomové práci k těmto podkapitolám poměrně málo. Text výkladu (a tím i jednu číslovanou podkapitolu) tvoří v některých případech pouze dva řádky (např. oddíl 1.2.20.2 a 1.2.21.2 na str. 37). Vzhledem k tomu, že překlad textu, který rovněž tvoří číslovaný oddíl v rámci kapitoly je zpravidla také poměrně krátký, vzniká v textu velká kumulace nadpisů (např. až devět nadpisů na stránce, str. 55). Navíc bývá více nadpisů řazeno za sebou zcela bez textu (např. tři nadpisy na str. 14). Tento způsob zpracování zbytečně tříští text a snižuje i jeho estetickou hodnotu (práci to činí nepřehlednou). Jednotlivé podkapitoly (překlad a výklad) by mohly být sloučeny, nebo by text mohl být zkoumán ve větších celcích - minimálně po větách (tím by se autor vyhnul také tomu, aby mu odstavec podkapitoly začínal malým písmenem jak je tomu např. v oddílu 1.2.5.1 na str. 28; 2.2.6.1. na str. 57 nebo 2.2.8.1. na str. 58). Nadpisům bez textu by také bylo možné se poměrně lehce vyhnout. Například po nadpisu první kapitoly „Kniha Ageus podle Tanachu“ by mohlo následovat úvodní seznámení s knihou Ageus (zařazení knihy v rámci kánonu, doba vzniku atd.). Text oddílu tvořený pouze citátem z jiného komentáře (doplňný autorem poznámkou nebo pouze jedinou větou odd. 4.1. a 4.2.2. na str. 72) není právě nejlepším řešením.

Estetické kvalitě textu rovněž nepřispívá psaní některých slov velkými písmeny, což lze v některých případech chápat jako určité zdůraznění (ŘEKNI na str. 25, MOJE, JÁ str. 29, POLOŽTE str. 34). Ale student by to mohl vysvětlit sám při obhajobě. Nejasné je také použití velkých písmen v případě některých názvů svátků (např. „SUKÓT“, „JOM KIPPUR“ na str. 53 oproti tomu např. „Den troubení“). Vysvětlením nemůže být snaha odlišit hebrejská slova, protože ta autor běžně píše malými písmeny (např. str. 16, 18).

Seznam zkratk by měl obsahovat všechny zkratky uvedené v práci (tedy např. také ČSP str. 40). Některé formulace nejsou běžné pro odbornou práci: „pak by si nezasvěcený čtenář

nemusel všimnout“ (str. 70), „že se autor práce chce pokusit vytáhnout z exegetických zkoumání“ (str. 71; tato věta sama o sobě není příliš jasná a student by ji mohl taktéž vysvětlit při obhajobě).

Třetí a podle mého názoru stěžejní část práce přináší komparaci výsledků exegetického zkoumání hebrejského a řeckého textu knihy Ageus. Autor stručně shrnuje zkoumanou problematiku a vyjadřuje na ni svůj názor. Dosavadní stav bádání (resp. zkoumaných komentářů) pokud jde o knihu Ageus, shrnul autor ve čtvrté kapitole poměrně přehledně a kriticky.

Zajímavá a přínosná je snaha autora odkrývat vnitřní souvislosti textu. Pozitivně lze také hodnotit skutečnost, že autor pracuje s primárními prameny (nikoliv s překlady knihy Ageus do českého jazyka, jak je ve studentských pracích obvyklé). Přináší svůj vlastní originální překlad (včetně překladu a výkladu vlastních jmen) v němž se snaží zachovat zvláštnosti biblické hebrejštiny a řečtiny. Nelze však plně souhlasit (viz např. práce Hellera nebo Sedláčka) s tvrzením autora, že „málokdy je možno vidět (u kterékoliv knihy v Bibli) komparaci Tanachu a Septuaginty, případně i jiných podkladů...“ (str. 76). Tento názor by měl student doložit (zdůvodnit) při obhajobě. Rozumím tomu tak, že student zde pravděpodobně zevšeobecnil svou zkušenost jen se zkoumanými komentáři ke knize Ageus (ale na ČEP, překlad s výkladem se to nevztahuje). Navíc doslovný překlad někdy působí poněkud nesrozumitelně (např. snaha přeložit hebrejské sloveso „*karati*“ na str. 28: „slova, které jsem useknul s vámi“). Na jedné straně autor upřednostňuje doslovnost před srozumitelností a na straně druhé se ve stejném verši nebojí hebrejské substantivum „*davar*“ (sg.) přeložit tvarem plurálu („slova“). Proč tak činí, by měl opět vysvětlit při obhajobě.

Holého práce rozsahem i obsahem odpovídá požadavkům kladeným na zpracování diplomové práce. Struktura práce je logická a její obsah plně odpovídá jejímu názvu. Student svou práci prokázal, že se ve zkoumané problematice (exegeze textu) velmi dobře orientuje. Závěry, které student činí na základě interpretace hebrejského a řeckého textu knihy Ageus, jsou většinou přiměřené zkoumanému zdroji. V některých případech by však mohlo být podrobněji vysvětleno, jakým způsobem autor ke svým závěrům dospěl (např. závěr oddílu 1.1.1.4.), protože při stručnosti diplomové práce by se někdy mohlo zdát, že konstruuje své závěry podle svých představ a nikoliv na základě zkoumaného textu. Uvedené výhrady nepovažuji za příliš závažné a práci doporučuji k ústní obhajobě s hodnocením: **v ý b o r n ě**.

V Praze dne 25.6.2018

ThDr. Marie Roubalová Th.D.